

Haarlem

Gemeente Haarlem

Drs. Joyce Langenacker

wethouder Werk, Economische Zaken, Sociale Zaken (Participatiewet), Wonen,
coördinatie Sociaal Domein

Retouradres: Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 17 mei 2016
Ons kenmerk 2016/047068
Contactpersoon A. van der Kraan
Doorkiesnummer 023-5114061
E-mail alkraan@haarlem.nl
Onderwerp Moties Minimabeleid en toezeggingen
Bijlage Moties en overzicht bestedingen

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeer ik u over onderstaande moties en informeer ik u ook over de toezeggingen die ik u heb gedaan. Het gaat om de volgende moties:

- Motie 13.1 Langdurig Maar tijdig en -waar nodig- met Terugwerkende kracht (2016/047068).
- Motie 13.2 Minima Bij de les Blijven (2016/047179).
- Motie 13.3 Geen bureaucratie om de Haarlempas (2016/051758).
- Motie 13.4 Maak geen geheim van de huiswerkregeling (2016/051809).
- Motie 13.6 Kind pakket; geen kinderen van de rekening (2016/051819).
- Motie 13.7 Vaste lasten voor gezinnen in armoede moeten geen kopzorgen worden (2016/051991).

De moties zijn als bijlage bij deze brief toegevoegd.

Ook ga ik in deze brief in op twee toezeggingen die ik u gedaan heb:

- Toezegging naar aanleiding van de ingetrokken motie 32 om te onderzoeken of het mogelijk is enkele mensen op te leiden en die in een garantiebaan bij de gemeente zelf te plaatsen.
- Toezegging om voor de Kadernota aan de commissie een overzicht van de bestedingen per regeling te doen toekomen.

Motie 13.1: Langdurig Maar Tijdig en – waar nodig – met Terugwerkende kracht (reg.nr. 2016/047068)

In deze motie vraagt u de langdurigheidstoeslag tijdig uit te keren en daarnaast vraagt u de langdurigheidstoeslag ook met terugwerkende kracht uit te keren, in die

gevallen waarbij het recht op deze regeling al eerder bestond, met ingang van de datum waarop dit recht van toepassing was.

Het tijdig uitkeren van de individuele inkomenstoelage is een streven waarvoor het college haar uiterste best doet en dit deel van de motie voert zij uit. De wettelijke termijn van afhandeling vanuit de Algemene Wet Bestuursrecht is acht weken en binnen deze termijn moet een aanvraag dan ook afgehandeld zijn.

Het college kan de motie op het eerste punt niet uitvoeren omdat dit strijdig is met een wettelijke bepaling.

Iemand kan aanspraak maken op de langdurigheidstoelage wanneer hij/zij minimaal drie jaar een inkomen heeft van maximaal 115% van de bijstandsnorm. Deze toeslag volgt uit de Participatiewet. Hoe we deze wet uitvoeren is voor onze gemeente vastgelegd in de Verordening Individuele Inkomenstoelage welke 1 januari 2015 in werking is getreden. De Participatiewet bepaalt dat het verstrekken van individuele inkomenstoelage (voorheen langdurigheidstoelage) met terugwerkende kracht niet mogelijk is. Artikel 44 van de Participatiewet is hierbij van toepassing en in dit artikel is opgenomen dat het recht op bijstand niet eerder wordt toegekend dan de dag waarop belanghebbende zich heeft gemeld. In het verleden bestond de mogelijkheid met terugwerkende kracht wel. In 2013 heeft het Ministerie van SZW de wet aangepast zodat dit niet langer mogelijk is. De hardheidsclausule die is opgenomen in de verordening heeft alleen betrekking op bepalingen uit de verordening. Op bepalingen uit artikel 44 heeft de gemeente geen beleidsvrijheid. Dat betekent dat geen gebruik gemaakt kan worden van de clausule uit deze verordening.

Motie 13.2 (bis): Minima bij de les blijven (reg.nr. 2016/047179)

In deze motie vraagt u de beleidsregels zo aan te passen dat uitbetaling niet via de ouders geschiedt, maar rechtstreeks aan de organisatie die de huiswerkbegeleiding/bijles levert; dit om te voorkomen dat ouders moeten voorschieten en pas achteraf op vertoon van betalingsbewijs voor deze regeling in aanmerking komen; ditzelfde ook zo te regelen voor de tegemoetkoming kosten kinderopvang.

Het college voert deze motie uit binnen het wettelijk toegestane kader.

De beleidsregels huiswerkbegeleiding en kinderopvang worden zo aangepast dat een bewijs van de betalingsverplichting voldoet en dat niet vooraf de rekening voldaan moet zijn. Deze aangepaste beleidsregels worden voor het zomerreces door het college vastgesteld en ter informatie naar u gestuurd.

Met instemming van de ouders gaan we rechtstreeks uitbetalen aan de organisaties die de begeleiding leveren. Het is echter op grond van artikel 46 van de Participatiewet niet mogelijk om ouders hiertoe te verplichten. Om deze wijze van uitbetalen te stimuleren, is het aanvraagformulier aangepast en is opgenomen dat de gemeente uitbetaalt aan de organisatie, tenzij ouders bezwaar maken.

Motie 13.3: Geen bureaucratie om de Haarlempas (reg.nr. 2016/051758)

In deze motie vraagt u het college de Haarlempas voor iedere houder van de pas automatisch te verlengen en de pas in te trekken op het moment dat niet meer aan de inkomenseis wordt voldaan.

Het college geeft aan de uitvoering van deze motie een andere invulling waardoor het beoogde doel ook wordt bereikt.

Voor de verstrekking of verlenging van een Haarlempas is een inkomens- en vermogenstoets noodzakelijk. Als de pas is afgegeven kan de pashouder namelijk ook aanspraak maken op alle minimaregelingen en bijzondere bijstand. De Haarlempas richt zich op een grote doelgroep: alle Haarlemmers met een inkomen tot maximaal 115 % van de bijstandsnorm. Slechts voor het deel van de Haarlempashouders dat bijstandsgerechtigd is, zijn de inkomensgegevens beschikbaar bij de gemeente. Het is om die reden niet mogelijk om tot automatische verstrekking over te gaan. Wel heeft de gemeente inmiddels het proces verbeterd: we verstrekken ambtshalve de Haarlempas aan mensen met een uitkering op grond van de Participatiewet en aan mensen in de WSNP of mensen die gebruik maken van minnelijke schuldhulpverlening via de afdeling Schulddienstverlening. Om ervoor te zorgen dat alle mensen die recht hebben op een pas deze ook bij aanvang van het jaar in hun bezit hebben, is het aanvraagproces voor 2017 vervroegd.

Motie 13.4: Maak geen geheim van huiswerkregeling (reg.nr. 2016/051809)

U verzoekt het college om er bij schoolbesturen op aan te dringen om standaard bij de introductiedagen en 10 minuten gesprekken melding te maken van de mogelijkheid tot financiële ondersteuning bij huiswerkbegeleiding en er tevens bij de schoolbesturen op aan te dringen de informatie over de huiswerkregeling op te nemen in de jaarlijkse schoolbrochures. Ook vraagt u om de brief waarin vanuit de school de noodzaak tot huiswerkbegeleiding wordt aangegeven als standaarddocument te gebruiken voor aanvraag van huiswerkbegeleiding.

Het college heeft deze motie inmiddels uitgevoerd en wel op de volgende wijze:

- Tijdens het BOPO/BOVO overleg is het document Huiswerkbegeleiding en schoolkosten ingebracht om de leden van dit overleg op de hoogte te brengen van de regelingen.
- Alle directeurs en intern begeleiders van het BO en VO en Nova college hebben een brief ontvangen waarin wordt gevraagd aandacht te schenken aan de bestaande regelingen/document Huiswerkbegeleiding via de website, nieuwsbrief en informatiebulletin van de scholen.
- In de brief naar Haarlempashouders die in mei wordt verzonden, staan alle kind regelingen nog een keer genoemd.
- Voor de start van het schooljaar 2016/2017 komt er een actieweek om de aandacht te vestigen op de regelingen schoolkosten en huiswerkbegeleiding.

Motie 13.6: Kindpakket; geen kinderen van de rekening (reg.nr. 2016/051819)

U verzoekt het college voor de Kadernota te komen met een kindpakket dat Haarlemse kinderen in armoede voorziet van tenminste de meest noodzakelijke levensbehoeften, aangevuld met zaken om mee te doen in de samenleving. Daarbij de bestaande Haarlemse regelingen voor kinderen te bundelen, volledige financiering te bieden van zwemles t.b.v. zwemdiploma, vergoeding c.q. verstrekking van winterjassen en kinderfietsen als onderdeel van het kindpakket, kinderen wiens ouders een schuldhulptraject volgen ook in aanmerking te laten

komen voor voorzieningen uit het kindpakket en voor de kadernota de raad te berichten of een kind pas op naam van het kind te realiseren is.

Het college voert deze motie uit en wel op de volgende wijze:

- Van de minimaregelingen kunnen Haarlemmers uit verschillende leeftijdsfasen gebruik maken. Om dit inzichtelijk te maken, hebben we de communicatie over de regelingen aan de hand van een tijdlijn uitgewerkt. Zo is er een minimafolder ontwikkeld waarin alle regelingen zijn opgenomen naar leeftijd. Op de website is een nieuwe pagina met alle regelingen opgenomen. www.haarlem.nl/regelingen-bij-krappe-beurs/. Door deze manier van presenteren laten we de minimaregelingen gebundeld per leeftijd fase zien.
- Zwemlessen vallen onder het Jeugdsportfonds en in Haarlem zijn er twee mogelijkheden om zwemlessen te volgen. Via een zwemvereniging, bestaande uit vrijwilligers of via een particuliere zwemschool. Het Jeugdsportfonds vergoedt per jaar per kind maximaal € 225,-. De contributie voor de zwemvereniging ligt onder dat bedrag, gemiddeld € 200,- per kind per jaar. Bij de particuliere zwemscholen bedragen de kosten van de lessen ongeveer € 45,- per maand. Een zwemjaar duurt tien maanden en de totale kosten bedragen dus € 450,- per kind per jaar. De ouders moeten het resterende bedrag zelf betalen. De uiteindelijke kosten hangen af van de snelheid waarmee het kind het diploma haalt. Tot nu toe hebben 454 kinderen zwemles gevolgd met behulp van het Jeugdsportfonds en daarvan hebben 250 kinderen gezwommen bij een zwemvereniging en 204 kinderen bij een particuliere zwemvereniging. Wat ook veel voor komt is dat kinderen die al wat ouder zijn hun zwemdiploma halen via een particuliere zwemschool. Zij hebben namelijk vaak minder tijd nodig om hun diploma te halen en dan passen de lessen binnen het bedrag dat vergoed wordt.
- We starten op korte termijn met een onderzoek naar verstrekking van winterjassen en kinderfietsen. Uitgangspunt van de Participatiewet is dat kosten voor winterjassen of fietsen behoren tot algemene kosten die uit het reguliere inkomen, kinderbijslag en kind gebonden budgetten moeten worden betaald. Wanneer er bijzondere omstandigheden zijn, kan op grond van de bijzondere bijstand maatwerk worden verricht. Daarnaast is voor gezinnen, waarbij door de wijkteams wordt gesignaleerd dat er bijzondere omstandigheden zijn een budget beschikbaar om de noodzakelijke kosten te betalen.
- Ouders in de WSNP of ouders die gebruik maken van minnelijke schuldhulpverlening via de afdeling Schulddienstverlening hebben recht op de Haarlempas. Hiermee komen zij en hun kinderen in aanmerking voor alle minimaregelingen die voor hen van toepassing zijn en dus ook voor het kindpakket.
- Een pas met tegoed is momenteel niet beschikbaar en hier is nog geen onderzoek naar verricht. Wel wordt de Haarlempas ook aan kinderen vanaf vier jaar verstrekt. Op dit moment wordt een digitaal platform ontwikkeld en dit platform komt met een aantal acties en aanbiedingen.

Onderzocht wordt of dit gaat gebeuren met een persoonlijke pas met krediet of door middel van kortingen of vouchers voor Haarlempashouders. Zo is de entree van het Teylersmuseum gratis voor Haarlempashouders.

Motie 13.7: Vaste lasten voor gezinnen in armoede moeten geen kopzorgen worden (reg. nr. 2016/051991)

U verzoekt het college gezinnen die moeten rondkomen van een inkomen op bijstandsniveau de mogelijkheid te bieden om gedurende deze periode de vaste lasten, zoals huur, gas, water en licht en ziektekostenverzekering, vanuit de bijstandsuitkering direct te laten betalen door de uitkerende instantie.

Het college stelt vast dat het uitvoeren van deze motie alleen mogelijk is met extra formatie, en dat hiervoor op dit moment geen ruimte is. Het college stelt voor de resultaten van de hieronder beschreven pilot af te wachten.

Op dit moment verstrekken we aan 942 gezinnen met kinderen bijstand en bij 272 uitkeringen vindt op advies van SZW doorbetaling van de vaste lasten plaats. Van deze 272 zijn 23 gezinnen met kinderen. Daarnaast hebben we 67 gezinnen met kinderen die in budgetbeheer zitten bij schulddienstverlening.

Het beleid van Haarlem richt zich op de zelfredzaamheid van Haarlemmers. Het hebben van een uitkering of een minimuminkomen wil niet per definitie zeggen dat de financiële huishouding niet op orde is. Daarnaast is het beleid gericht op uitstroom naar werk. Als er doorbetalingen via de uitkering lopen en mensen gaan aan het werk, dan kan er niet langer worden doorbetaald: mensen moeten hun eigen administratie gaan voeren en tegelijkertijd starten met hun baan.

U heeft bij de motie aangegeven dat de gemeente, vanuit dienstverleningsoogpunt deze doelgroep, ouders met kinderen, wel de mogelijkheid moet bieden om vanuit de bijstandsuitkering de vaste lasten te betalen. In de huidige situatie wordt dit als een vorm van maatwerk gedaan voor 23 gezinnen. Het standaard aanbieden van deze dienstverlening betekent een uitbreiding op de dienstverlening en vraagt uitbreiding van de uitvoeringscapaciteit. Uit een berekening blijkt dat hiervoor 3 a 4 fte extra nodig is.

Een andere optie is om budgetbeheer via schulddienstverlening aan te bieden; dit vangt het nadeel weg dat wanneer mensen gaan werken, zij zelf hun administratie moeten gaan doen. De afdeling schulddienstverlening is bezig met het opstarten van het project 'Budgetondersteuning op Maat'. Dit project houdt het volgende in:

- Doorbetaling vaste lasten via budgetbeheer. Dit is van toepassing op mensen met dreigende schulden, psychische problemen of een Participatiewet uitkering en bij mensen op wiens uitkering van SZW beslag is gelegd.
- Budgetbeheer opstarten zonder dat er sprake hoeft te zijn van een problematische schuldensituatie. Uitgangspunt is het creëren van financiële stabilisatie door het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem nog niet duurzaam opgelost kan worden. Doel hierbij is om de financiële positie niet te laten verslechteren.
- Indien nodig passende betalingsregelingen treffen met schuldeisers.

Haarlem

6

- Cursussen ‘Grip op Geld’ aanbieden. Het doel van deze cursus is het vergroten van de financiële zelfredzaamheid met het oog op nazorg, preventie en vroeg signalering (voorkoming van schulden).
- Mensen moeten hun financiële administratie bijhouden en zij krijgen regelmatig coaching gesprekken met afdeling Schulddienstverlening, zodat zij hun zelfredzaamheid vergroten.

De afdeling schulddienstverlening wil deze innovatieve werkwijze in de vorm van een pilot voor een klein aantal mensen starten.

Wanneer deze werkwijze voor alle gezinnen zou moeten gelden dan blijkt uit een berekening dat dit ongeveer 7 fte kost.

Toezeggingen

Toezegging naar aanleiding van de ingetrokken motie 32 om te onderzoeken of het mogelijk is enkele mensen op te leiden en die in een garantiebaan bij de gemeente zelf te plaatsen.

Naar aanleiding van deze motie heb ik u toegezegd te onderzoeken of het mogelijk is enkele mensen op te leiden en die in een garantiebaan bij de gemeente zelf te plaatsen. Deze toezegging maakt ook deel uit van de toezegging onderzoek ervaringsdeskundigen.

Mijn voorstel is om een pilot te starten en twee opleidingsplaatsen in te kopen voor het opleidingsjaar 2016/2017 en de daarop volgende opleidingsjaren. Ik onderzoek welke opleiding het beste opleidt tot professioneel ervaringsdeskundige. De kosten raam ik op € 4000,- per opleidingsplaats per jaar.

Op dit moment verkent een werkgroep de mogelijkheden voor het lopen van stages en toekomstige inzet van ervaringsdeskundigen en of de inzet van een garantiebaan de meest voor de hand liggende vorm is of dat er betere alternatieven zijn. In het voorjaar van 2017 vindt een evaluatie plaats over de bevindingen van de deelnemers aan de opleiding en hun mogelijke inzet. Aan de hand van deze evaluatie besluit ik over een vervolg voor de inzet van deze ervaringsdeskundigen.

Toezegging om voor de Kadernota aan de commissie een overzicht van de bestedingen per regeling te doen toekomen.

Dit overzicht is opgenomen als bijlage.

Ik hoop u zo voldoende te hebben geïnformeerd en beschouw met deze brief de moties en toezeggingen als afgedaan.

Met vriendelijke groet,

Drs. Joyce Langenacker

Overzicht bestedingen regelingen minimabeleid

In het onderstaande overzicht zijn de regelingen opgenomen waarvoor mensen een aanvraag indienden bij SZW en een individueel besluit wordt genomen.

		Uitgaven 1 ^e kwartaal 2016
	Minimaregelingen:	
1	Schoolkosten	€ 24.685
2	Individuele inkomenstoelage	€ 422.613
3	Huiswerkbegeleiding	€ 7.830
4	Tegemoetkoming wettelijk eigen risico zorgverzekering (budget Wmo)	€ 185.544
	Totaal:	€ 640.972
	Beschikbare budget voor deze regelingen per jaar is € 2.548.907 het totale budget voor minimaregelingen is per jaar €3.899.904 overige kosten uit dit budget zijn o.a. subsidies, kosten in verband met het GVA en kosten vanuit de Haarlemmas.	
	Bijzondere bijstand	
5	Tegemoetkoming eigen bijdrage Wmo	€ 32.070
6	Bewindvoering	€ 296.274
7	Woonkosten	€ 41.031
8	Inrichting/huisraad	€ 173.312
9	Rechtsbijstand	€ 26.043
10	Overige bijzondere bijstand	€ 172.394
	Totaal:	€ 741.124
	Totaal Beschikbaar budget voor bijzondere bijstand is €2.952.000 (inclusief berap 1) overige kosten uit dit budget zijn andere vergoedingen op grond van bijzondere bijstand en kosten eigen bijdrage vanuit de WEB.	

		2015	1 ^e kwartaal 2016
		toekenningen	toekenningen
	Minimaregelingen:		
1	Schoolkosten	1205	106*
2	Individuele inkomenstoelage	1166	980 (689)**
3	Huiswerkbegeleiding	30	12
4	Tegemoetkoming wettelijk eigen risico zorgverzekering (budget Wmo)	524	340
5	Tegemoetkoming eigen bijdrage Wmo	163	26
6	Tegemoetkoming eigen risico EN eigen bijdrage WMO	429	127
	Totaal:	5817	2322

* De aanvragen voor de regeling schoolkosten worden voornamelijk bij de start van het schooljaar ingediend, in het eerste kwartaal van een kalenderjaar worden er daardoor weinig aanvragen behandeld.

** van de 980 aanvragen hadden er 689 nog betrekking op 2015.